

Elektrituruseaduse muutmise seadus

Elektrituruseaduse muutmine

Elektrituruseaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 39 lõiget 1 täiendatakse punktiga 1¹ järgmises sõnastuses:
“1¹) tagab elektrisüsteemi saartalitluseks vajaliku elektritootmisvõimsuse kättesaadavuse vastavalt käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusakti nõuetele;”;
- 2) paragrahvi 42 lõiget 3 täiendatakse punktiga 8 järgmises sõnastuses:
“8) elektrisüsteemi saartalitlusvõime tagamise tehnilised nõuded ja hankimise periood.”;
- 3) seadust täiendatakse §-dega 42⁵–42⁶ järgmises sõnastuses:

„§ 42⁵. Saartalitluses tootmisvõimsuse kättesaadavuse teenuse tagamine

(1) Süsteemihaldur tagab vajadusel käesoleva seaduse § 39 lõike 1 punktis 1¹ nimetatud kohustuse täitmise saartalitluses tootmisvõimsuse kättesaadavuse teenuse hankimise teel. Kui süsteemihalduri hinnangul tekib oht, et saartalitluseks pole saadaval elektrisüsteemi toimimiseks piisavas mahus elektritootmisvõimsusi vastavalt käesoleva seaduse § 42 lõike 3 alusel kehtestatud määruuse nõuetele, teavitab ta viivitamata valdkonna eest vastutavat ministrit ja Konkurentsiametit saartalitluses tootmisvõimsuse kättesaadavuse teenuse tagamise hankimise kavatsusest. Teavituses märgitakse ära, millisel ajaperioodil esineb probleeme tootmisvõimsuste kättesaadavusega, mis mahus tuleks nende kättesaadavust hankida ning mis on prognoositav ligikaudne kulu.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teenuse eesmärk on tagada Eesti elektrisüsteemi stabiilne töö ning elektrisüsteemi saartalitluse ajal elektritootmisvõimsuste kättesaadavus tipukoormuse katmiseks.

(3) Süsteemihaldur hindab igal aastal Eesti saartalitluse võimekust ja vajadusel hangib puuduolevad tootmisvõimsused.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teenust ei rakendata samaaegselt käesoleva seaduse § 42² lõikes 1 nimetatud reservvõimsuse mehhanismi rakendamisega, juhul kui see on kavandatud strateegilise reservina vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/943 artikli 22 lõigetele 1-2.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teenuse hankimine viiakse läbi vastavalt käesoleva seaduse § 66³ lõikes 3 nimetatud Konkurentsiameti kooskõlastatud teenuse hankimise põhimõtetele, mis peavad sisaldama:

- 1) saartalitluses tootmisvõimsuse kättesaadavuse teenuse tehnilist kirjeldust;
- 2) tootmisvõimsuse nõudluse arvutamise meetodikat.
- 3) hankelepingu tingimusi õiguskaitsevahendite osas juhul kui tootja rikub käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud.

(6) Tootja, kes osutab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teenust, peab eelnevalt hindama ja varuma nimetatud teenuse osutamise perioodiks vajalikud kogused kütust või muud vajalikku

tehnilist valmisolekut, ning tagama, et teenust osutataks tõhusalt, ohutult ja töökindlalt vastavalt käesoleva seaduse § 43 lõike 3 alusel kehtestatud määruse nõuetele.

(7) Tootja käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teenuse hind peab olema kujundatud selliselt, et teenuse osutamiseks oleks järjepidevalt tagatud:

- 1) vajalike muutuv- ja tegevuskulude katmine;
- 2) keskkonnanõuete täitmine;
- 3) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 4) põhjendatud tulukus ettevõtja investeeritud kapitalilt.

§ 42⁶. Saartalitles tootmisvõimsuse kättesaadavuse teenuse rahastamine

(1) Käesoleva seaduse § 42⁵ lõikes 1 nimetatud teenuse hankimise kulud kannavad tarbijad proportsionaalselt võrguteenuse tarbimise mahu ja otseliini kaudu tarbitud elektrienergia kogusega.

(2) Süsteemihaldur avaldab oma veebilehel käesoleva seaduse § 42⁵ lõike 3 alusel korraldatud hanke tulemused 30 päeva jooksul alates hanke võitjaga lepingu sõlmimisest ja seejärel senikaua, kuni süsteemihaldur teenust hangib. Süsteemihaldur koostab ja avaldab oma veebilehel iga aasta 1. detsembriks hinnangu selle kohta, kui suur on käesoleva seaduse § 42⁵ lõikes 1 nimetatud teenuse hankimise kulu, tarbijatele osutatavate võrguteenuste maht ja otseliinide kaudu tarbitud elektrienergia kogus järgmisel kalendriaastal. Põhjendatud juhul on süsteemihalduril õigus muuta nimetatud hinnangut kaks korda aastas, hiljemalt 1. juuniks ja 1. detsembriks.

(3) Süsteemihalduri nõudmisel esitavad jaotusvõrguettevõtja ja liinivaldaja mõistliku aja jooksul süsteemihaldurile hinnangu järgmisel kalendriaastal nende osutatavate võrguteenuste mahu ja otseliini kaudu tarbitava elektrienergia koguse kohta.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud kulu hinnangu alusel määrab süsteemihaldur 1. detsembriks järgmise kalendriaasta teenuse hankimise kulu eurodes võrguteenuse ja otseliini kaudu tarbitud elektrienergia ühe kilovatt-tunni kohta, võttes kulu määramisel arvesse hinnangu koostamisele vahetult eelnenud 12 kuu jooksul teenuse hankimiseks üle- või alalaekunud summasid. Süsteemihaldur avaldab järgmise aasta kulu selle arvutamise aluseks olevate andmete ja arvutuskäiguga oma veebilehel.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud kulu esitab võrguettevõtja tarbijale võrguteenuste eest ja liinivaldaja otseliini kaudu tarbitud elektrienergia eest esitataval arvel eraldi real saartalitles tootmisvõimsuse kättesaadavuse rahastamise kulu.

(6) Jaotusvõrguettevõtja ja liinivaldaja esitavad osutatud võrguteenuste mahu ja otseliini kaudu tarbitud elektrienergia koguse andmed süsteemihaldurile iga kuu viiendaks kuupäevaks.

(7) Süsteemihaldur esitab käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud andmete alusel iga kuu seitsmendaks kuupäevaks võrguettevõtjale ja liinivaldajale käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud teenuse hankimise kulu arve, milles ettenähtud summa tasutakse süsteemihaldurile iga kuu 21. kuupäevaks, sõltumata sellest, kas tarbijad on neile esitatud arvete alusel teenuse hankimise kulu tasunud.

(8) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud andmeid ettenähtud tähtpäevaks ei esitata, koostab süsteemihaldur arve lõikes 3 nimetatud jaotusvõrguettevõtja või liinivaldaja hinnangu alusel. Täpsete andmete selgumise järel teeb süsteemihaldur tasaarvelduse järgmise kuu arvel.“;

4) paragrahvi 66³ lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Sagedusega mitteseotud tugiteenuste toodete tehniliste tingimuste osas peab võrguettevõtja eelnevalt läbi viima avaliku konsultatsiooni, mille tulemused esitatakse Konkurentsiametile koos teenuse hankimise põhimõtetega. Konkurentsiamet võib jätta teenuse hankimise põhimõtted kooskõlastamata, kui need ei vasta võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõttele.“

5) paragrahvi 93 lõiget 6 täiendatakse punktiga 9² järgmises sõnastuses:

„9²) kontrollib põhjendatud kahtluse korral käesoleva seaduse § 42⁵ lõikes 7 nimetatud elektritootja saartalitluse tootmisvõimekuse kättesaadavuse teenuse hinna põhjendatust.“